

SZŐLŐ ÜLTETVÉNYEK SORKÖZFÜVESÍTÉSE

Czinkóczy Mihály

Magyarország mezőgazdaságilag művelt területeiből mintegy 2.297 ezer hektár az erózióknak kitett terület. Történelmi borvidékeink közül 13 helyezkedik el ilyen területen, tehát igen jelentős borvidékeinken a vízerózió hatása.

A borvidékek elhelyezkedését figyelembe véve szőlőtermelésre alkalmas meredek lejtésű területek, ahol kiváló bor termelhető nyolc megyében található mintegy 13.200 ha-on, ezek a területek a szőlőtermesztés érdekében megfelelő technológia kialakításával újból betelepíthetők, hasznosíthatók.

A lejtők kitettsége, a lejtés iránya a borok minőségét jelentősen befolyásolják. A fenti szempontok miatt a nagyüzemi szőlőtermesztés kialakulásával a 17-25 %-os lejtőkategóriájú területek teraszírozására került sor. A fenti meliorációs beavatkozás a jelentős költségek mellett a táj arculatának teljes megváltoztatását vonta maga után, így lásd Szekszárdi borvidék Bakta dűlő 10-12 m-es bevágásai. Későbbiekben a telepítési költségek emelkedésével a hegylábi területek nagy terméseredményeket, de gyengébb minőséget adó szőlőfajtákkal telepítődtek be.

A minőséggel szembeni igénynövekedés az előző évtizedekben parlagon hagyott hegyoldalak újabb betelepítését tenné szükségessé. A költséges meliorációs eljárások miatt valamint a környezet, táj védelme érdekében tartottuk fontosnak a más országok által széleskörűen alkalmazott és bevált technológia felújítását, a szőlő sorközeinek füves talajtakarását, amellyel a költségek nagymértékben csökkenthetők.

Szabadföldi kísérleteinket a Soproni Állami Gazdaságban Jánostelepen 1986. szeptember 16-án, a Badacsonyi Szőlősgazdák Hegyközség Szakszövetségében, Badacsonytomajban a Tóti-hegyen, a

Szénégető dűlőben 1987. április 20-án azonos agrotechnikai feltételek mellett (tápanyagszint, vízellátottság, tenyészterület) állítottuk be.

A kísérletek célja az volt, hogy olyan új perspektívikus (kis víz- és tápanyagigényű) fűfajokat vonjunk be a vizsgálatokba, amelyek a hagyományos nagy vízfogyasztású fajokkal szemben nem jelentenek víz- és tápanyagkonkurenciát a szőlő számára.

A vízháztartási kísérletek eredményei azt igazolták, hogy a Fonalas csenkeszes és a Veresnadrág csenkeszes állományok a vizsgált években nem jelentettek vízkonkurenciát a szőlő számára sem a tenyészidőszak alatt, sem az év folyamán. Ugyanis a soványcsenkeszekre (pseudovinaetumok) az jellemző, hogy a nyári szárazságot (július-augusztus) látens (aestiváció) állapotban vészelik át, így anélkül alkalmazhatók a sorköz füvesítésére, hogy a szőlőben a legkritikusabb időszakban víz- és tápanyagkonkurenciát jelentenének.

A fitoproduktum vizsgálatok alapján az állapítható meg, hogy a *Festuca pseudovina* és a *Festuca ovina* var. *capillata* a telepítést követő második évtől kialakítanak egy stabill fajösszetételű zárt állományt, aminek zártságát a vetéstől számított hatodik évben is megtartanak úgy, hogy e két fajnál mértük a legkisebb zöld- és szárazanyag terméseket. A 7 t/ha körüli gyökértermésük pedig alkalmas lehet a kedvezőtlen adottságú talajok biomeliorációjára, így a szőlő ültetvényekben az erózió elleni védelemre.

Szerző címe: Dr. Czinkóczy Mihály főiskolai adjunktus
DATE Mezőgazdasági Vízügy- és Környezetgazdálkodási
Főiskolai Kar, Szarvas, 5541, Pf.3.